

ŽUPANOVA MICKA

1. **AVTOR:** Anton Tomaž Linhart

NASLOV: Županova Micka

ČAS NASTANKA: Razsvetljenje

OBLIKA DELA: Komedia (veseloigra)

2. **DOGAJALNI PROSTOR IN ČAS:** Zgodba se dogaja v graščini na podeželju. Pozna se vpliv preprostih kmečkih ljudi, ki poskušajo uveljaviti svoja mnenja o določenih stvareh. Del igre se odvija na gradu, kjer vladata baron Naletel in njegova žena Rozala.

3. **KNJIŽEVNE OSEBE, NJIHOV ZNAČAJ, DRUŽBENI POLOŽAJ, ŽIVLJ. NAZOR:**

o MICKA: Micka je glavna oseba v Linhartovi komediji. Je naivno kmečko dekle, ki je pripravljeno vse verjeti. Sicer je dobra po srcu, zato tudi zaupa zlobnemu baronu, ki jo hoče zapeljati z zvijačo. Ko pa izve, da jo je Tulpenheim hotel pretentati, postane maščevalna in mu vrne »milo za drago«. Micka je na roki imela prstan, ki ji ga je podaril baron in je bil znamenje zaroke.

o JAKA: Jaka je bil župan. Vedno in povsod se je zavzemal za pravico. Bil je pravičen in odkritosrčen, vendar ni rad silil v prepir. Pri nekaterih stvareh, kot na primer pri Mickini nepremišljeni zaroki, je znal popustiti in ni zahteval kazni, ki ji gre.

o ANŽE: Anže je bil robat in neprilagodljiv človek, ki se je rad iz koga pošalil. Vedno je naravnost povedal, kaj si misli o določeni stvari. Ni se znal ravnati po meščanskih šegah in navadah. Tudi ko je dvoril Micki, je to storil okorno in neizkušeno.

o ŠTERNFELDOVKA: Šternfeldovka je bila plemenita mlada vdova, ki je zasledovala svojega zaročenca Tulpenheima na deželo, kjer je odkrila njegovo zaroto. Takrat je postala maščevalna, združila je svoje moči s prav tako prevarano Micko. Na koncu je zapustila barona, da pa je imela še večje zadoščenje, je vse povedala njegovemu bolnemu stricu.

o TULPENHEIM: Tulpenheim je bil zlobni baron, ki se je hotel s prevaro polastiti premoženj obeh deklet.

Prevarantu se ta načrt ni posrečil, saj so ga spregledali. Ko je ugotovil, da nima več nobenih možnosti pri Micki, se je poskušal opravičiti Šternfeldovski, vendar mu ta ni odpustila in ga osramočenega zapustila.

- o **MONKOF:** Monkof je bil priliznjen prijatelj barona. Njegova osebnost v knjigi ni natančno opisana. Lahko pa razberemo, da je bil prav tako zvit, prebrisan in lažniv kot njegov družabnik pri zločinu, Tulpenheim.
- o **GLAŽEK:** Glažek je bil pisar, ki je včasih služboval pri bogatejših kmetih, sedaj pa bil zapit notarček, ki je bil pripravljen storiti vse za nekaj pijače ter denarja in je ubogal tistega, ki mu ga je dal več. Ravnal se je po toku dogodkov, tako da je vedno držal s tistim, za katerega je mislil, da bo zmagal. Ni se rad vmešaval v pretepe, saj je bil strahopeten. Znal pa je obdržati skrivnosti, saj je bil tudi sam na begu pred zakonom.

4. **TEMA IN PROBLEM DELA:** Tema dela je predvsem Tulpenheimova prevara. Hotel je prevarati dve nedolžni ženski, vendar mu to ni uspelo. Problem dela pa se pojavi, ko Šternfeldovka in Micka izvesta, kaj namerava njun snubec Tulpenheim. Takrat združita svoje moči in premagata Tulpenheima.

5. **POSEBNOSTI V ZGRADBI, JEZIKU IN NAČINU IZRAŽANJA:** Jezik je starinski, tudi z nekaterimi originalnimi zapisi, ki jih Linhart ni prevedel. Nekaterе besede so tujke, druge so poslovenjene. V zgodbi je tudi veliko narečnih izrazov (jezik je gorenjščina) in pa mnogo germanističnih izrazov.

6. **OSEBNO RAZUMEVANJE IN VREDNOTENJE DELA:** Knjiga mi je bila zelo všeč, saj je napisana zelo razumljivo, pojavi se le nekaj starinskih izrazov. Predvsem mi je bilo všeč, da je v knjigi ohranjen starinski jezik, saj lahko z branjem ugotovimo, kakšen jezik so govorili naši predniki. Tudi Linhart je želel, da bi čim več ljudi videlo igri in si z njuno pomočjo širili svoje poznavanje jezika, kar pa mu je po mojem mnenju tudi uspelo.

7. **IZBRANI ODLOMEK ALI PRIZOR:** Ko na prizorišče stopi plemkinja Šternfeldovka in razkrinka oba mestna plemiča. Ta dva morata prisostvovati zaroki in listino celo podpisati kot

priči. Plemkinja ju tudi prisili, da morata dodati nekaj denarja k Mickini in Anžetovi doti.